

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.012.02.2022

Pan
Robert Musiałkiewicz
Rektor
Państwowej Akademii Nauk Stosowanych
we Włocławku
87-800 Włocławek, ul. 3. Maja 17

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/047 Zasoby kadry medycznej w systemie ochrony zdrowia

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych we Włocławku ¹ , 87-800 Włocławek, ul. 3. Maja 17
Kierownik jednostki kontrolowanej	Robert Musiałkiewicz – Rektor Uczelni, od 1 września 2020 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełniła Małgorzata Legiędź-Gałuszka – Rektor Uczelni, do 31 sierpnia 2020 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych uczelni. 2. Realizacja programu kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych. 3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2022 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych ²), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem (lata akademickie 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontroler	Andrzej Grzymysławski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/90/2022 z 31 maja 2022 r.

(akta kontroli str. 1-6)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność władz Uczelni zapewniającą wysoką jakość kształcenia na kierunku pielęgniarstwo.
Uzasadnienie oceny ogólnej	<p>Powyższą ocenę uzasadnia prawidłowa realizacja zadań w zakresie: prowadzenia rekrutacji na studia, tworzenia i realizacji programów kształcenia oraz nadzoru nad jakością procesu dydaktycznego.</p> <p>W PANS prowadzono postępowania rekrutacyjne zgodnie z zasadami określonymi w uchwałach Senatu Uczelni, a limity przyjęć dostosowywano do możliwości dydaktycznych tej jednostki. Opłaty za przeprowadzenie rekrutacji pobierano w wysokości i na warunkach zgodnych z obowiązującymi przepisami.</p> <p>W trakcie przygotowywania i realizacji programów studiów przestrzegano obowiązujących standardów i wymogów jakościowych. Systematycznej oceny tych programów dokonywano m.in. poprzez rzetelne weryfikowanie osiągniętych efektów kształcenia praktycznego.</p> <p>Odpowiedni nadzór nad jakością procesu dydaktycznego zapewniono w Uczelni m.in. przez: powołanie komisji do spraw jakości kształcenia, dokonywanie rzetelnej oceny jakości kształcenia na podstawie ustalonych kryteriów, prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych i ankietowanie studentów, stosowanie systematycznej oceny</p>

¹ Od 1 września 2022 r. W okresie objętym kontrolą jednostka kontrolowana poprzednio nosiła nazwę Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku, do 31 sierpnia 2019 r., a następnie, Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku, od 1 września 2019 r. do 31 sierpnia 2022 r.; dalej: „Uczelnia” lub „PANS”.

² 4 października 2022 r.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623.; dalej: „ustawa o NIK”.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

nauczycieli akademickich, a także - rozwój bazy dydaktycznej, odpowiadającej potrzebom procesu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych Uczelni.

1.1. W okresie objętym kontrolą w Uczelni prowadzono kształcenie na jednym kierunku medycznym, tj. na kierunku pielęgniarstwo, funkcjonującym w formie studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia⁶.

W latach akademickich 2019/2020-2021/2022 liczba kandydatów uczestniczących w rekrutacji na pierwszy rok ww. studiów pierwszego stopnia i liczba osób przyjętych na te studia wynosiła odpowiednio: 45 i 44, 47 i 44, 39 i 37. W przypadku studiów drugiego stopnia, liczba kandydatów była równa liczbie osób przyjętych i wynosiła odpowiednio: 52, 22 i 52.

(akta kontroli str. 7)

Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁷, warunki i tryb rekrutacji na pierwszy rok studiów, prowadzonej w okresie objętym kontrolą, były określone w uchwałach Senatu Uczelni⁸.

W trakcie procesów rekrutacyjnych zachowano warunki, w tym progi punktowe oraz tryb i terminy określone w ww. uchwałach. Kryteria naboru nie zmieniały się w trakcie rekrutacji⁹.

(akta kontroli str. 13-77)

Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu podała w wyjaśnieniach, że limity przyjęć na pierwszy rok studiów na kierunku pielęgniarstwo określano z uwzględnieniem:

- możliwości Uczelni wynikających z prowadzonej przez nią gospodarki majątkowej i finansowej;
- celów i założeń Strategii rozwoju Uczelni na lata 2016-2020 oraz 2021-2024;
- miejsc realizacji kształcenia praktycznego i profili realizowanych w tych miejscach procedur;
- zasobów materialnej bazy własnej Uczelni, w tym pozostających do bezpośredniej dyspozycji kierunku pielęgniarstwo¹⁰;

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ W Wydziale Nauk o Zdrowiu, od 1 września 2022 r. (dalej: „Wydział” lub „WNoZ”). W okresie objętym kontrolą kształcenie na kierunku pielęgniarstwo było poprzednio prowadzone w Instytucie Nauk o Zdrowiu, do 31 sierpnia 2022 r. (dalej: „Instytut” lub „INoZ”).

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 574 ze zm.; dalej: „ustawa prawo o szkolnictwie wyższym”.

⁸ Tj., w załącznikach do uchwał Senatu Uczelni: nr 79/18 z 18 grudnia 2018 r., (zmienionej uchwałą Nr 49/19 z 18 czerwca 2019 r.), nr 25/19 z 21 maja 2019 r. (zmienionej uchwałą nr 61/19 z 24 września 2019 r. i uchwałą nr 4/20 z 16 kwietnia 2020 r.) oraz nr 11/20 z 2 czerwca 2020 r. - w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz sposobu jej przeprowadzenia, na pierwszy rok studiów w Uczelni w latach akademickich, odpowiednio 2019/2020-2021/2022; dalej: „uchwały w sprawie rekrutacji”.

⁹ Zmiany w powyższych uchwałach polegały na dostosowaniu ich zapisów do zmian w ustawie prawo o szkolnictwie wyższym oraz zmian struktury Uczelni, w związku z otrzymaniem uprawnień do prowadzenia jednolitych studiów magisterskich na kierunku prawo i kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.

¹⁰ Jak, m.in. Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej (tj., zespół sal odwzorowujących sale szpitalne wraz z infrastrukturą do analizy wyników symulacji medycznej (debrefingu) oraz zespołem pomieszczeń kontrolnych (sterowni); dalej: „MCSM” lub „Centrum symulacji medycznej”), przeznaczone do kształcenia praktycznego na kierunku pielęgniarstwo.

- aktualnych standardów kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza denty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego¹¹ oraz zewnętrznych regulacji prawnych wskazujących na liczebność grup studenckich¹²;
- założeń wewnętrznych systemów zarządzania jakością kształcenia¹³;
- wyników badań ankietowych absolwentów Uczelni.

(akta kontroli str. 78-85)

1.2. Zgodnie z § 38 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów¹⁴, opłata za przeprowadzenie w Uczelni rekrutacji na studia wynosiła 85 zł. Zasady wnoszenia opłat za przeprowadzenie rekrutacji oraz stosowania zwolnień z tych opłat były określone uchwałach w sprawie rekrutacji. Zgodnie z § 4 ust. 2 ww. uchwał, z opłaty byli zwolnieni wychowankowie domów dziecka, pełne sieroty, które nie ukończyły 25 lat oraz osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Analiza zwolnień z opłat rekrutacyjnych w okresie objętym kontrolą wykazała, że w przypadku ww. osób zwolnienia te stosowano prawidłowo.

Uczelnia nie prowadziła studiów i rekrutacji na studia w języku obcym.

(akta kontroli str. 13-77, 86-141)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia funkcjonowanie systemu rekrutacyjnego Uczelni.

OBSZAR

2. Realizacja programu kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych.

Opis stanu
faktycznego

2.1. W wyniku badania programów studiów na kierunku pielęgniarstwo dla naboru w roku akademickim 2019/2020¹⁵ ustalono, że programy te odpowiadały wymogom określonym przepisami rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia oraz rozporządzenia w sprawie studiów, w zakresie: ogólnej liczby godzin, łącznej

¹¹ Dz. U. z 2021 r., poz. 755 ze zm.; dalej: „rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia”.

¹² Określona, m.in. w uchwałach: nr 8/II/06 z 23 marca 2006 r. i nr 24/VI/2021 z 25 marca 2021 r. Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych - w sprawie określenia szczegółowych zaleceń dotyczących liczebności grup studenckich na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo.

¹³ Tj. Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia, przyjętego uchwałą nr 57/08 Senatu Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku (wcześniej: Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku) z dnia 25 listopada 2008 r. w sprawie wprowadzenia w Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku (wcześniej: Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej we Włocławku) Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz uchwałą nr 89/19 Senatu Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia Księgi Jakości Kształcenia Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku, uchylonych z dniem 30 września 2022 r. uchwałą nr 37/22 Senatu Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie ustalenia Księgi jakości kształcenia Państwowej Akademii Nauk Stosowanych we Włocławku (dalej: „Księga jakości kształcenia”) oraz systemu zarządzania jakością kształcenia wprowadzonego w Instytucie (od 1 września 2022 r. w Wydziale), stanowiącego uszczegółowienie uregulowań Księgi jakości kształcenia dla potrzeb kierunku pielęgniarstwo na poziomie Wydziału; dalej: „WSZJK”.

¹⁴ Dz. U. z 2021 r., poz. 661 ze zm.; dalej: „rozporządzenie w sprawie studiów”.

¹⁵ Tj. programów zatwierdzonych uchwałami Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w Instytucie Nauk o Zdrowiu: nr 4/19 z 9 września 2019 r. w sprawie zatwierdzenia programu i planu studiów stacjonarnych I stopnia na rok akademicki 2019/2020 oraz nr 5/19 z 9 września 2019 r. w sprawie zatwierdzenia programu i planu studiów stacjonarnych II stopnia na rok akademicki 2019/2020.

liczby punktów ECTS, treści kształcenia, liczby godzin i punktów ECTS w zakresie nauczania praktycznego, zakresu i liczby godzin praktyk zawodowych.

(akta kontroli str. 179-279)

Zgodnie z założeniami WSZJK, ewaluacja i doskonalenie programów studiów na kierunku pielęgniarstwo obejmowały:

- badanie zgodności kierunku i programu studiów z misją Wydziału i Uczelni;
- badanie efektów uczenia się w odniesieniu do standardów kształcenia i Polskich Ram Kwalifikacji;
- badanie zgodności koncepcji kształcenia z celami określonymi w strategii rozwoju Wydziału i Uczelni;
- badanie zgodności efektów uczenia się z koncepcją rozwoju kierunku;
- monitorowanie dokumentacji niezbędnej do przygotowania programu studiów;
- badanie zgodności opisów przedmiotów z uczelnianym wzorem opisu przedmiotu/modułu;
- badanie prawidłowości przypisywania punktów ECTS do przedmiotów/modułów kształcenia;
- analizowanie opinii studentów w zakresie obciążenia pracą własną (godziny i punkty ECTS);
- dostosowywanie efektów uczenia się do potrzeb rynku pracy;
- uczestnictwo interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania efektów uczenia się, w tym udział pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w określaniu efektów uczenia się (cykliczne badanie opinii otoczenia);
- udział pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w ocenie efektów uczenia się (badanie pracodawców zatrudniających absolwentów Uczelni);
- współpracę Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
- wykorzystywanie wzorców międzynarodowych przy opracowywaniu programu studiów;
- pozyskiwanie opinii od podmiotów przyjmujących studentów na praktyki na temat osiągniętych przez nich efektów uczenia się.

Do weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się, a tym samym, ewaluacji programu studiów wykorzystywano m.in.: wyniki egzaminów, zaliczeń i praktyk, wyniki hospitacji zajęć oraz wyniki badań ankietowych studentów i wykładowców.

Wyniki analizy i oceny realizacji programu były przedstawiane w sporządzanych za poszczególne lata akademickie sprawozdaniach z realizacji WSZJK.

(akta kontroli str. 304-339, 442-793)

W okresie objętym kontrolą spełnianie przez Uczelnię standardów kształcenia na kierunku pielęgniarstwo było przedmiotem oceny dokonanej 27 października 2020 r. przez przedstawicieli Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych¹⁶, w wyniku której Uczelnia uzyskała maksymalne noty:

- 125 punktów obligatoryjnych oraz 18 z 20 punktów dodatkowych dla pierwszego i drugiego roku studiów pierwszego stopnia;
  - 114 punktów obligatoryjnych i 14 dodatkowych dla trzeciego roku studiów pierwszego stopnia;
  - 116 punktów obligatoryjnych i 15 z 20 dodatkowych dla studiów drugiego stopnia.
- W tym, w zakresie sposobu realizacji programu kształcenia było to odpowiednio:

---

¹⁶ Dalej: „KRASPIP”.

- 75 punktów obligatoryjnych oraz siedem, z ośmiu punktów dodatkowych dla pierwszego i drugiego roku studiów pierwszego stopnia;
- 59 punktów obligatoryjnych i cztery dodatkowe dla trzeciego roku studiów pierwszego stopnia;
- 68 punktów obligatoryjnych i sześć, z ośmiu dodatkowych dla studiów drugiego stopnia.

KRASPiP potwierdziła spełnianie przez Uczelnię standardów kształcenia na kierunku pielęgniarstwo oraz zaleciła realizowanie i monitorowanie przyjętego programu kształcenia (teoretycznego i praktycznego) zgodnie z ustalonym programem i planem studiów na tym kierunku. Po przeprowadzeniu przez KRASPiP postępowania akredytacyjnego, Minister Zdrowia 14 stycznia 2021 r. udzielił Uczelni akredytacji na prowadzenie studiów na kierunku pielęgniarstwo na poziomie pierwszego i drugiego stopnia na okres pięciu lat.

(akta kontroli str. 142-178)

2.2. Zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie standardów, Uczelnia miała ustalone programy praktyk zawodowych na kierunku pielęgniarstwo, obejmujące formy i terminy ich odbywania oraz sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się.

Zasady monitorowania kształcenia praktycznego i weryfikacji efektów tego kształcenia były określone w WSZJK, regulaminach praktyk zawodowych¹⁷ oraz ogólnych zasadach odbywania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych przez studentów kierunku pielęgniarstwo.

Zgodnie z powyższymi uregulowaniami, weryfikacja przebiegu kształcenia praktycznego i ocena jego efektów była dokonywana głównie w wyniku hospitacji przeprowadzanych przez uczelnianego opiekuna praktyk. Wyniki hospitacji były dokumentowane w arkuszu hospitacji, z uwzględnieniem opinii zakładowego opiekuna praktyki oraz dokumentacji praktyki prowadzonej przez studenta¹⁸.

Nadzór nad realizacją zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na kierunku pielęgniarstwo sprawował koordynator zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w WNoZ, dokumentujący przebieg kształcenia praktycznego i wykonywanych przez siebie obowiązków w corocznych sprawozdaniach, obejmujących m.in. dane dotyczące zrealizowanych zajęć i przeprowadzonych hospitacji, a także szkoleń i spotkań informacyjnych dla studentów i opiekunów praktyk.

(akta kontroli str. 242-279, 345-420, 442-640)

2.3. W Uczelni zasady tworzenia programów studiów były określone w Księdze jakości kształcenia, w której przyjęto, że propozycję programu studiów przedstawia Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, w skład której wchodzi także przedstawiciele studentów. Projekt podlega obligatoryjnemu opiniowaniu przez Wydziałową Radę Ekspertów, składającą się z przedstawicieli otoczenia gospodarczego i podmiotów biorących udział w kształceniu praktycznym studentów. Program studiów, pozytywnie zaopiniowany przez Radę Ekspertów i Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, jest przedkładany na posiedzenie Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia. Dział Nauczania dokonuje analizy programu pod kątem zgodności z obowiązującymi w Uczelni przepisami prawa. Finalny kształt programów

¹⁷ Tj. „Regulaminach praktyk zawodowych, zajęć praktycznych i staży”, stanowiących załączniki do uchwał Senatu Uczelni nr 79/19 z 29 października 2019 r. i nr 37/21 z 14 września 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu praktyk zawodowych, zajęć praktycznych i staży w Uczelni; dalej: „regulamin praktyk”.

¹⁸ Obejmującej m.in. dzienniki praktyk i dzienniki praktycznych umiejętności. Wzory ww. dokumentów stanowiły załączniki do regulaminu praktyk.

studiów ustalają Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia. Programy studiów uchwała Senat, po opinii Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia.

Objęty badaniem program studiów pierwszego stopnia dla kierunku pielęgniarstwo na rok akademicki 2019/2020 został przygotowany i zatwierdzony zgodnie z ww. procedurą, z uwzględnieniem opinii studentów (wyników ankiet), dotyczących w szczególności oceny realizacji zajęć oraz efektów uczenia się w roku akademickim 2018/2019.

(akta kontroli str. 242-303)

2.4. W okresie objętym kontrolą Uczelnia prowadziła kształcenie na kierunku pielęgniarstwo wyłącznie w formie stacjonarnej.

(akta kontroli str. 7, 421)

2.5. W latach akademickich 2019/2020-2021/2022 liczba studentów na kierunku pielęgniarstwo na studiach pierwszego i drugiego stopnia¹⁹ wynosiła odpowiednio: 117 i 129 (łącznie 246), 111 i 67 (łącznie 178) oraz 99 i 66 (łącznie 165).

Zajęcia dydaktyczne na tym kierunku w ww. latach prowadziło odpowiednio: 25, 26 i 26 nauczycieli akademickich, co stanowiło: 10,2, 14,6 i 15,8% liczby studentów.

(akta kontroli str. 422-424)

2.6. W okresie objętym kontrolą do Uczelni nie wpłynęły skargi bądź wnioski studentów, dotyczące sposobu realizacji programu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo.

(akta kontroli str. 425)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia realizację programu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych.

OBSZAR

3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.

Opis stanu
faktycznego

3.1. Przyjęte w Uczelni rozwiązania zapewniające nadzór nad jakością kształcenia obejmowały, m.in.:

- 1) określenie w Księdze jakości kształcenia oraz w WSZJK zasad ww. nadzoru;
- 2) powołanie, zgodnie z § 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych²⁰, Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Oceny jakości kształcenia dokonywano na podstawie kryteriów określonych w WSZJK (stosownie do § 5 pkt 2 ww. rozporządzenia), a wyniki tej oceny uwzględniano w doskonaleniu procesu kształcenia (§ 5 pkt 3);
- 3) przeprowadzanie hospitacji zajęć dydaktycznych (teoretycznych i praktycznych oraz praktyk zawodowych) na kierunku pielęgniarstwo przez Dziekana Wydziału²¹ oraz przez koordynatorów zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Wnioski

¹⁹ Wg stanu na koniec lat 2019-2021.

²⁰ Dz. U. poz. 970, dalej: „rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych”.

²¹ Do 31 sierpnia 2022 r., przez Dyrektora Instytutu.

z ww. hospitacji zawarte były w sprawozdaniach z realizacji WSZJK za lata akademickie 2019/2020 oraz 2020/2021²²;

- 4) przeprowadzanie wśród studentów na poziomie Uczelni badań dotyczących oceny jakości kształcenia w formie ankiet, udostępnianych corocznie po zakończeniu semestru zimowego na stronie internetowej Uczelni. Poziom zwrotu ww. ankiet wśród studentów pielęgniarstwa w latach akademickich 2019/2020-2021/2022 wynosił odpowiednio: 27% (ankiety wypełniło 63 z 238 studentów), 15% (26 ze 178) oraz 24% (38 ze 162). Anonimowa ankieta oceniająca pracę nauczyciela była dostępna w systemie informatycznym po zakończeniu zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczyciela, nie później niż do końca sesji w danym semestrze. Wyniki tej ankiety udostępniano kierownikowi zakładu/dyrektorowi instytutu oraz nauczycielowi akademickiemu. W okresie objętym kontrolą badania ankietowe wśród studentów przeprowadzano także na poziomie Wydziału. Ankiety te dotyczyły m.in.: warunków studiowania na Wydziale, zajęć prowadzonych zdalnie, organizacji i przebiegu praktyk zawodowych, zajęć realizowanych w ramach MCMS, subiektywnej oceny efektów uczenia się. Wyniki ww. ankiet wykorzystywano w procesie tworzenia, ewaluacji i modyfikacji programów studiów, w tym m.in.: w celu weryfikacji i przyporządkowania punktów ECTS do efektów uczenia się²³; przygotowania kart przedmiotów/sylabusów dla naboru w kolejnym roku akademickim; korekty metod prowadzenia zajęć, zastosowanych środków dydaktycznych, treści kształcenia oraz metod weryfikacji efektów uczenia się;
- 5) określenie mierników, tj. form i kryteriów weryfikacji efektów uczenia się w sylabusach przedmiotów, regulaminie studiów²⁴ oraz w procedurach,

---

²² W grupie zaleceń adresowanych do nauczycieli podkreślano konieczność kontynuowania dotychczasowych działań na rzecz mobilizowania studentów do aktywnego udziału w zajęciach, a szczególnie, rozwiązywania zadań praktycznych oraz weryfikowania wiedzy i umiejętności studentów w tym zakresie. Z uwagi na praktyczny profil kształcenia na kierunku pielęgniarstwo podkreślano fakt odwoływania się przez nauczycieli do własnych doświadczeń zawodowych i zachęcania studentów do zgłaszania pytań, osobistych spostrzeżeń wynikających z pracy zawodowej. Indywidualnie monitorowano przyczyny nieobecności/odpracowania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych przez studentów. Motywowano studentów do niezwłocznego ustalania/zgłaszania przyczyn absencji i terminów odpracowania zajęć. Nauczyciele zostali zachęcani do bieżącego rozliczania nieobecności studentów. W ramach hospitacji zajęć prowadzonych zdalnie odnotowywano zróżnicowaną liczbę studentów. Autorskie prezentacje nauczycieli udostępniane studentom w czasie zajęć były czytelne, nie budziły zastrzeżeń pod względem merytorycznym. W czasie ćwiczeń prowadzonych synchronicznie studenci byli aktywizowani do rozwiązywania przydzielonych zadań, a nauczyciele opiekunowie zajęć praktycznych, weryfikujący część efektów uczenia się w zakresie umiejętności, mobilizowali studentów do przygotowywania i przesyłania przez pocztę w domenę Uczelni kompletnych i poprawnych merytorycznie opracowań. Prawidłowa komunikacja interpersonalna i pozytywne relacje interpersonalne: nauczyciel – student, student – zespół terapeutyczny, student - pacjent, zostały potwierdzone w ramach indywidualnych ocen zajęć i nauczycieli dokonywanych przez studentów. Ponadto, oceny takie formułowali, zarówno hospitowani nauczyciele, jak i personel oraz pacjenci oddziałów, w których realizowano część praktyczną kształcenia. Dobór kadry dydaktycznej z bogatym doświadczeniem praktycznym oraz systematyczne prowadzenie spotkań informacyjnych i szkoleniowych z nauczycielami realizującymi kształcenie praktyczne studentów umożliwił sprawną realizację procesu kształcenia. Pomimo pozytywnej oceny realizacji zajęć zdalnych przez studentów w ogólnouczelnianym sondażu diagnostycznym, zgłaszane przez studentów i nauczycieli uwagi dotyczące kształcenia on-line wymagały ich uwzględnienia w planie naprawczym jakości kształcenia w Wydziale. Powyższe uwagi, w przypadku kierunku pielęgniarstwo, dotyczyły: problemów technicznych po stronie studentów (brak odpowiedniego sprzętu, problemy z dostępem do Internetu), niewystarczających umiejętności w zakresie obsługi narzędzi informatycznych (np. Moodle, MS Teams), niewystarczającego przygotowania wykładowców do prowadzenia zajęć zdalnie, dużego obciążenia materiałami dydaktycznymi, braku bezpośredniego kontaktu z nauczycielami oraz innymi studentami. Uwagi uwzględniono w planie naprawczym na następny rok akademicki.

²³ Studenci przedstawiali w ankiecie nakład pracy potrzebny do uzyskania efektów uczenia się opisanych dla poszczególnych przedmiotów, a wyniki tego badania służyły weryfikacji przyporządkowania punktów ECTS tym przedmiotom.

²⁴ Tj. Regulaminie studiów Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku, stanowiącym załącznik do uchwały nr 24/19 Senatu Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku (dawniej: Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku) z dnia 21 maja 2019 r. w sprawie Regulaminu studiów Państwowej Uczelni

stanowiących załączniki do WSZJK. Mierniki ilościowe obejmowały: bieżącą ocenę wiedzy, w szczególności, podczas laboratoriów, ćwiczeń i kształcenia praktycznego, ocenę częściowych i końcowych sprawdzianów pisemnych (kolokwium) i testowych, sprawdzianów umiejętności praktycznych (w tym, w naturalnej sytuacji klinicznej), ocenę samokształcenia (pracy własnej studenta) w zakresie: prac praktycznych, odpowiedzi ustnych i prac pisemnych, ocenę teoretycznego i praktycznego egzaminu dyplomowego oraz pracy licencjackiej lub magisterskiej. Zaliczenie przedmiotu miało formę zaliczenia bez oceny, zaliczenia z oceną lub egzaminu. Szczegółowe informacje dotyczące zasad zaliczenia poszczególnych przedmiotów były zawarte w sylabusach przedmiotów. Wyniki zaliczeń i egzaminów oraz średnią ocen za semestr lub rok studiów określono w skali ocen: 5,0 – bardzo dobry; 4,5 – dobry plus; 4,0 – dobry; 3,5 – dostateczny plus; 3,0 – dostateczny; 2,0 – niedostateczny. Próg przyjęty do uzyskania pozytywnej oceny z zaliczenia lub egzaminu wynosił 60% punktów. Mierniki jakościowe, to m.in.: wnioski z hospitacji zajęć, opinie pracodawców o studentach odbywających praktyki zawodowe (dokumentowane w dzienniczku praktycznych umiejętności zawodowych w postaci zaliczeń efektów uczenia się) oraz samoocena, dokonywana przez studentów w formie ankiet.

W objętych badaniem sprawozdaniach z analizy osiągniętych efektów uczenia się w roku akademickim 2020/2021 średnia arytmetyczna ocen z egzaminów i zaliczeń końcowych na kierunku pielęgniarstwo wyniosła:

- a) w semestrze zimowym:
  - na studiach pierwszego stopnia: za pierwszy semestr dla pierwszego roku - 4,47; za trzeci semestr dla drugiego roku - 4,57, za piąty semestr dla trzeciego roku - 4,83;
  - na studiach drugiego stopnia: za pierwszy semestr dla pierwszego roku - 4,67, za trzeci semestr dla drugiego roku - 4,81;
- b) w semestrze letnim:
  - na studiach pierwszego stopnia: za drugi semestr dla pierwszego roku - 4,58, za czwarty semestr dla drugiego roku - 4,76, za szósty semestr dla trzeciego roku - 4,62;
  - na studiach drugiego stopnia: za drugi semestr dla pierwszego roku - 4,66, za czwarty semestr dla drugiego roku - 4,67.

W ww. sprawozdaniach poziom osiągniętych przez studentów efektów uczenia się określono, jako zadawalający;

- 6) sporządzenie za poszczególne lata akademickie sprawozdań z realizacji WSZJK, zawierających ocenę wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wnioski wynikające z tej oceny.

W sprawozdaniu z realizacji WSZJK za rok akademicki 2019/2020 określono, że działania wymagające kontynuacji lub weryfikacji w roku następnym to: 1) doskonalenie systemu zarządzania w Wydziale; 2) organizacja kształcenia, w tym kształcenia praktycznego, zajęć z zakresu symulacji medycznej w dążeniu do optymalizacji jakości kształcenia na kierunku pielęgniarstwo; 3) optymalizacja jakości kształcenia; 4) rozwój kadry - dydaktyczny i naukowy; 5) wdrażanie najnowszych osiągnięć naukowych do treści kształcenia i procesu dydaktycznego;

Zawodowej we Włocławku (dawniej: Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku), zmienionej uchwałami: nr 3/20 Senatu Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku z dnia 16 kwietnia 2021 r. w sprawie zmiany Regulaminu studiów Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku, nr 23/21 Senatu Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie zmiany Regulaminu studiów Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku oraz nr 6/22 Senatu Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Regulaminie studiów Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku; dalej: „Regulamin studiów”.

6) zapewnienie infrastruktury i wyposażenia pozwalających na osiąganie przez studentów założonych w programach efektów uczenia się; 7) przygotowanie (aktualizacja) programów studiów z uwzględnieniem nowego standardu kształcenia, opinii studentów, nauczycieli i interesariuszy zewnętrznych, wyników analizy osiąganych efektów uczenia się; 8) poszerzenie oferty dydaktycznej, szkoleniowej i wydawniczej Wydziału; 9) optymalizacja warunków kształcenia praktycznego; 10) monitorowanie racjonalnego przygotowania harmonogramów kształcenia teoretycznego i praktycznego; 11) doskonalenie warunków socjalnych dla studentów; 12) doskonalenie systemu monitorowania osiągania efektów uczenia się; 13) zwiększenie aktywności nauczycieli i studentów w działaniach na rzecz umiędzynarodowienia kształcenia; 14) popularyzowanie osiągnięć Wydziału w zakresie jakości kształcenia.

W oparciu o przyjęty na rok akademicki 2020/2021 plan naprawczy wdrożono działania, których celem była optymalizacja procesu kształcenia i realizacja założeń zapisów WSZJK. W sprawozdaniu z realizacji ww. planu przedstawiono wyniki realizacji 54 działań w 13 obszarach funkcjonowania Wydziału²⁵, spośród których nie zrealizowano lub nie w pełni zrealizowano pięć, dotyczących: 1) wprowadzenia elektronicznego systemu analizy bibliometrycznej dorobku naukowego pracowników Wydziału – z uwagi na brak możliwości finansowych Uczelni w zakresie modyfikacji modułów systemu obsługującego Bibliotekę Uczelni; analiza dorobku pracowników opiera się w dalszym ciągu na informacjach składanych w ww. zakresie w wersji papierowej; przesunięcie terminu realizacji na kolejny rok akademicki; 2) prowadzenia szkoleń dla nauczycieli pielęgniarstwa oraz promotorów prac licencjackich z zakresu ICNP²⁶ – z powodu braku środków finansowych na realizację szkolenia zewnętrznego; przesunięto na rok akademicki 2021/2022 w oparciu o środki z kolejnego projektu; 3) włączenia Wydziału do sieci uczelni testujących dokumentację elektroniczną dla potrzeb dydaktycznych studentów kierunku pielęgniarstwo – z uwagi na brak środków na zakup licencji przez Uczelnię; Wydział dysponuje dostępem do aplikacji cloudiMed; 4) wydawania kolejnych numerów recenzowanego kwartalnika „Innowacje w pielęgniarstwie i naukach o zdrowiu” w oparciu o grant w ramach działalności upowszechniającej naukę – z powodu nieuzyskania środków zewnętrznych na rozwój czasopisma; 5) przygotowania warunków do uruchomienia kształcenia na kierunkach kosmetologia i położnictwo (przygotowanie wniosków do PKA, pozyskanie kadry, podpisanie porozumień o współpracy w zakresie kształcenia z interesariuszami zewnętrznymi) – realizację zadania przesunięto na rok akademicki 2021/2022 z uwagi na aktualne obciążenia finansowe Uczelni, wynikające z rozwoju Centrum Nowoczesnych Technologii;

---

²⁵ Tj., obszarach obejmujących: optymalizację systemu zarządzania w Wydziale; rozwój kadry – dydaktyczny, zawodowy i naukowy; wdrażanie najnowszych osiągnięć naukowych do treści kształcenia i procesu dydaktycznego; zapewnienie infrastruktury i wyposażenia, pozwalających na osiąganie przez studentów założonych w programach efektów uczenia się; przygotowanie/aktualizacja programów studiów z uwzględnieniem nowego standardu kształcenia, opinii studentów, nauczycieli i interesariuszy zewnętrznych, wyników analizy osiąganych efektów uczenia się; poszerzenie oferty dydaktycznej, szkoleniowej i wydawniczej Wydziału; zapewnienie jakości kształcenia i organizacja procesu dydaktycznego w okresie pandemii koronawirusa COVID-19; monitorowanie racjonalnego przygotowania harmonogramów kształcenia teoretycznego i praktycznego; poprawę warunków socjalnych studentów (szatnie w podmiotach leczniczych, część socjalna w budynku na Zawisłu); warunki bieżącej realizacji zajęć; udoskonalenie systemu monitorowania - osiągania efektów kształcenia; przygotowanie warunków do uzyskania akredytacji środowiskowej z ramienia KRASPiP; zwiększenie aktywności nauczycieli i studentów w działaniach na rzecz umiędzynarodowienia kształcenia; promocję kształcenia w Wydziale.

²⁶ Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej (ICNP®, International Classification for Nursing Practice), stanowiąca sposób wyrażania języka pielęgniarskiego, którego zadaniem jest ujednoczenie systemu komunikowania się w pielęgniarstwie.

- 7) badanie opinii absolwentów i monitorowanie ich karier w ramach systemu gromadzenia informacji o losach zawodowych absolwentów Uczelni²⁷ oraz wykorzystywanie tych informacji w pracach nad oceną jakości kształcenia. Głównym celem wdrożenia ww. systemu było uzyskanie danych, dotyczących oceny przydatności zdobytych w trakcie studiów kompetencji do podejmowanej pracy zawodowej i dostosowywania się absolwentów do zmiennych wymogów rynkowych.

W objętym kontrolą raporcie z badania absolwentów studiów II stopnia na kierunku pielęgniarstwo z października 2020 r. wskazano, że celem badania było poznanie sposobu w jaki kształtuje się kariera zawodowa absolwentów, a także dostosowanie kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy. Na etapie rejestracyjnym, w momencie ukończenia studiów, w powyższym badaniu wzięło udział 78 studentów pielęgniarstwa, co kształtowało stopę zwrotu na poziomie 98,73%. Pytanie pierwsze dotyczyło aktywności zawodowej respondentów w trakcie studiów. 86% przedstawicieli analizowanego kierunku (67 osób) zadeklarowało, że podczas studiów pracowało w pełnym wymiarze godzin. Sześć osób (7,6%) pracowało w niepełnym wymiarze godzin, a pięć osób (6,4%) nie podejmowało pracy, skupiając się jedynie na nauce. Pytanie drugie, w intencji inicjatorów badania, miało stanowić kluczową rolę w obszarze analizy zadowolenia absolwenta z ukończonych właśnie studiów. Na pytanie „Czy z perspektywy czasu ponownie wybrałaby Pani/wybrałby Pan ten sam kierunek studiów?”, 43 respondentów odpowiedziało „zdecydowanie tak”, a 34 „raczej tak”, co stanowiło łącznie 98,6% zadowolonych respondentów. Kwestii oceny ukończonych studiów pod względem przydatności zdobytych kompetencji na rynku pracy, dotyczyło pytanie trzecie, na które 46 badanych (59% ogółu) zaznaczyło odpowiedź „zdecydowanie tak”, 29 (37%) „raczej tak”, a trzy osoby (4%) wybrały odpowiedź „raczej nie”. Kolejne pytanie dotyczyło zagadnień, o które zdaniem respondentów warto wzbogacić treści kształcenia - tak, aby jak najlepiej korespondowały one z zapotrzebowaniem na rynku pracy. 35 absolwentów (44% ogółu) widziało taką konieczność. Wśród najczęstszych propozycji znalazły się zagadnienia z obszarów: nowości w dziedzinie medycyny, psychologii w pracy z trudnym pacjentem, aspektów prawnych w codziennej pracy pielęgniarki, ginekologii, organizacji pracy na bloku operacyjnym, laryngologii, okulistyki, praktycznego zastosowania statystyki w medycynie. Ostatnie pytanie na tym etapie badania dotyczyło dalszych planów edukacyjnych uczestników analizy. 36 ankietowanych (46%) deklarowało, że nie zamierza w najbliższym czasie się dokształcać. 16 osób (20%) planowało rozpocząć kurs zawodowy, 11 (14%) kurs językowy, osiem (10%) było zdecydowanych na rozpoczęcie studiów podyplomowych, a siedem (10%) na podjęcie szkolenia.

(akta kontroli str. 304-420, 426-908)

3.2. W okresie objętym kontrolą kwalifikacje kadry dydaktycznej Uczelni do prowadzenia zajęć teoretycznych i praktycznych oraz praktyk zawodowych na kierunku pielęgniarstwo były przedmiotem oceny dokonanej 27 października 2020 r. przez przedstawicieli KRASPiP. W jej wyniku Uczelnia uzyskała maksymalne noty: 15 punktów obligatoryjnych i trzech dodatkowych dla pierwszego i drugiego roku

---

²⁷ Tj., systemu przyjętego uchwałami Senatu Uczelni: nr 18/17 z 25 kwietnia 2017 r. w sprawie „Systemu gromadzenia informacji o losach zawodowych absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku”, nr 10/20 z 2 czerwca 2020 r. w sprawie „Systemu gromadzenia informacji o losach zawodowych absolwentów studiów II stopnia Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku” oraz nr 20/21 z 25 maja 2021 r. w sprawie „Systemu gromadzenia informacji o losach zawodowych absolwentów studiów pierwszego stopnia Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku”.

studiów pierwszego stopnia, 18 punktów obligatoryjnych i trzech dodatkowych dla trzeciego roku studiów pierwszego stopnia oraz 14 punktów obligatoryjnych i trzech dodatkowych dla studiów drugiego stopnia. W ocenie KRASPiP, kwalifikacje, kompetencje i doświadczenie zdobyte przez nauczycieli przedmiotów kierunkowych oraz przez pozostałe osoby prowadzące zajęcia zapewniały realizację programu studiów na kierunku pielęgniarstwo na studiach pierwszego oraz drugiego stopnia, a także, osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. W zakresie kadry prowadzącej kształcenie, KRASPiP zaleciła: 1) weryfikowanie zatrudnienia nauczycieli akademickich i innych osób realizujących zajęcia - zgodnie z doświadczeniem zawodowym, wykształceniem i/lub dorobkiem naukowym (praca ciągła); 2) zapewnienie nauczycielom akademickim warunków do dalszego naukowego i zawodowego rozwoju (praca ciągła); 3) prowadzenie szkoleń w zakresie symulacji wysokiej wierności dla nauczycieli i studentów. Zgodnie ze wskazaniem KRASPiP, zalecenia były realizowane w bieżącej pracy Uczelni.

(akta kontroli str. 142-178)

W okresie objętym kontrolą do Uczelni nie wpłynęły skargi bądź wnioski pracowników lub studentów, dotyczące sytuacji kadrowej Uczelni na kierunku pielęgniarstwo.

(akta kontroli str. 425)

Zgodnie z art. 73 ust. 2 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym, w ramach programu studiów na kierunku pielęgniarstwo co najmniej 50% godzin zajęć prowadzonych było przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni, jako podstawowym miejscu pracy. Liczba godzin zajęć prowadzonych przez tych nauczycieli na studiach pierwszego oraz drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo w latach akademickich 2019/2020-2021/2022 wynosiła odpowiednio: 1 735 i 965, 1 829 i 795 oraz 1 728 i 865, co stanowiło: 98 i 93,7%, 94,5 i 88,8% oraz 95,3 i 91,3% ogółu godzin zajęć prowadzonych na tym kierunku w ww. latach.

(akta kontroli str. 910)

Oceny okresowe nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku pielęgniarstwo, przeprowadzone w latach 2019-2022²⁸ zostały dokonane przez komisję oceniającą zgodnie z zasadami określonymi w zarządzeniu nr 109/12 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie ustalenia zasad dokonywania okresowej oceny nauczycieli akademickich, uchwale nr 147/12 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku z dnia 27 listopada 2012 r. w sprawie ustalenia wzoru arkusza oceny okresowej nauczyciela akademickiego oraz w regulaminie dokonywania okresowej oceny nauczycieli akademickich Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku, stanowiącym załącznik do uchwały nr 46/19 Senatu Uczelni z dnia 18 czerwca 2019 r. W ocenie okresowej nauczycieli akademickich były uwzględniane wyniki oceny pracy dydaktycznej tych nauczycieli, dokonywanej przez studentów w ramach badań ankietowych przeprowadzanych na koniec każdego semestru. Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny okresowej było, m.in. uzyskanie pozytywnej oceny z realizacji zajęć dydaktycznych dokonywanej przez studentów.

We wszystkich objętych badaniem przypadkach komisja przyznała oceny pozytywne.

(akta kontroli str. 911-1036)

---

²⁸ Do zakończenia czynności kontrolnych w dniu 3 października 2022 r. W ww. okresie dokonano jedenastu ocen pracowników akademickich prowadzących zajęcia na kierunku pielęgniarstwo. Badaniem objęto wszystkie ww. oceny.

3.3. Zgodnie z § 4 pkt 2 rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych, Uczelnia w latach akademickich 2019/2020-2021/2022 posiadała bazę materialną i dydaktyczną o strukturze dostosowanej do liczby studentów na kierunku pielęgniarstwo, w tym:

- pięć sal wykładowych o pojemności łącznie 371 osób w latach akademickich 2019/2020–2020/2021 oraz 357 osób w roku akademickim 2021/2022;
- jedną salę seminaryjną, mieszczącą dziesięć osób;
- osiem, 13 i 19 sal ćwiczeń o łącznej pojemności, odpowiednio: 107, 202, 256 osób, w tym pracownie: umiejętności pielęgniarstwa (ogólną i pediatriczną), ratownictwa medycznego, badań fizykalnych, anatomii, fizjologii i patologii, biochemii, informatyczne (sale komputerowe): jedną o pojemności 16 osób w roku akademickim 2019/2020 oraz trzy, mieszczące łącznie 59 osób w latach akademickich 2020/2021-2021/2022; MCSM – otwarte w roku akademickim 2017/2018 i wyposażone zgodnie z zaleceniami KRASPiP²⁹ oraz rozbudowywane w okresie objętym kontrolą;
- bibliotekę i czytelnię wyposażone w aktualne piśmiennictwo dotyczące pielęgniarstwa, z dostępem do Internetu.

Stosownie do § 4 pkt 3 rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych, w Uczelni zapewniano odpowiednio do liczby studentów:

- zaplecze do realizacji ćwiczeń praktycznej nauki zawodu i zajęć praktycznych, tj., ww. zaplecze dydaktyczne Uczelni oraz bazę kliniczną podmiotów leczniczych, w oparciu o zawarte z tymi podmiotami porozumienia w sprawie realizacji praktyk studenckich;
- bazę socjalną oraz dostęp do obiektów sportowych, w tym sali gimnastycznej³⁰.

(akta kontroli str. 1037-1113)

W latach akademickich 2019/2020-2021/2022 na jedną salę ćwiczeniową i jedną wykładową przypadają, odpowiednio: 30,8 i 49,2, 13,7 i 35,6 oraz 8,7 i 33 studentów kierunku pielęgniarstwo.

(akta kontroli str. 424, 1056-1057)

W okresie objętym kontrolą baza dydaktyczna Uczelni, przeznaczona do prowadzenia zajęć na kierunku pielęgniarstwo była przedmiotem oceny dokonanej 27 października 2020 r. przez przedstawicieli KRASPiP, w wyniku której Uczelnia uzyskała maksymalne noty: 20 punktów obligatoryjnych i cztery dodatkowe dla pierwszego i drugiego roku studiów pierwszego stopnia, 27 punktów obligatoryjnych i dwa dodatkowe dla trzeciego roku studiów pierwszego stopnia oraz 19 punktów obligatoryjnych i czterech dodatkowych dla studiów drugiego stopnia.

Wnioski powizytacyjne KRASPiP w zakresie bazy dydaktycznej obejmowały: rozwój infrastruktury MCSM; doposażanie pracowni specjalistycznych w sprzęt warunkujący osiągnięcie efektów uczenia się; doposażenie biblioteki, czytelni w książki i czasopisma oraz zapewnienie dostępu do baz informacji naukowej online zgodnie z wykazami literatury w sylabusach przedmiotów w liczbie zapewniającej dostępność studentom i osiągnięcie przez nich efektów uczenia się; bieżące poszerzanie dostępnego katalogu prenumerowanych polskich i zagranicznych czasopism pielęgniarstwa

²⁹ Tj. zaleceniami w sprawie sposobu realizacji programu studiów w zakresie standardu wyposażenia pracowni umiejętności pielęgniarstwa, określonymi w uchwale KRASPiP nr 96/V/2019 z 12 grudnia 2019 r.

³⁰ Budynek przy ul. Obrońców Wisły 1920 r. 21/25 – Dom Studenta z zapleczem dydaktyczno-sportowym i salą gimnastyczną.

(działalność ciągła). Zgodnie ze wskazaniami KRASPiP, zalecenia były realizowane w trakcie bieżącej pracy Uczelni.

(akta kontroli str. 142-178)

W okresie objętym kontrolą do Uczelni nie wpłynęły skargi bądź wnioski pracowników lub studentów, dotyczące infrastruktury i dostępu do zasobów Uczelni służących kształceniu na kierunku pielęgniarstwo.

(akta kontroli str. 425)

W latach akademickich 2019/2020-2021/2022 liczebność grup na zajęciach dydaktycznych na kierunku pielęgniarstwo wynosiła odpowiednio:

- od 34 do 79, od 20 do 45 i od 17 do 44 osób w przypadku wykładów;
- od siedmiu do 13, od dwóch do 11 i od dwóch do dziewięciu osób w przypadku seminariów dyplomowych;
- od sześciu do 31, od czterech do 23 i od pięciu do 34 osób na zajęciach ćwiczeniowych (audytoryjnych, laboratoryjnych, w pracowniach MCSM);
- od trzech do ośmiu osób w każdym z ww. lat akademickich, w przypadku zajęć praktycznych oraz praktyk realizowanych w podmiotach leczniczych.

Liczebność ww. grup była zgodna z uchwałami Senatu Uczelni oraz uchwałami Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkolnictwa Medycznego i KRASPiP, dotyczącymi liczebności grup studenckich na kierunku pielęgniarstwo³¹.

(akta kontroli str. 1114-1124)

W okresie objętym kontrolą do Uczelni nie wpłynęły skargi dotyczące zbyt dużej liczby osób w grupach zajęciowych na kierunku pielęgniarstwo.

(akta kontroli str. 425)

Liczebność ww. grup nie była w latach 2019-2022³² przedmiotem kontroli (wizytacji) organów zewnętrznych.

(akta kontroli str. 142-178)

W objętym badaniem roku akademickim 2020/2021 obciążenie zajęciami dydaktycznymi studentów pielęgniarstwa w wymiarze dziennym, tygodniowym i semestralnym wynosiło odpowiednio:

- w przypadku studiów pierwszego stopnia: od 9,4 do 12,2³³, od 47,3 do 61,2 i od 710 do 918 godzin;
- w przypadku studiów drugiego stopnia: od 3,1 do 5,8, od 15,6 do 29 i od 235 do 435 godzin.

Zajęcia na studiach pierwszego stopnia były realizowane od poniedziałku do piątku, a na studiach drugiego stopnia – od poniedziałku do soboty, w godzinach od ósmej do dwudziestej, z przerwą na posiłek. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe rozpoczynały się od godziny siódmej.

---

³¹ Tj. uchwałą Senatu Uczelni nr 95/19 z 17 grudnia 2019 r. w sprawie zasad ustalania liczebności grup studenckich na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich w Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku, wraz ze zmieniającą ją uchwałą nr 33/20 z 29 września 2020 r. oraz uchwałami nr 8/III/06 z 23 marca 2006 r. Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkolnictwa Medycznego w sprawie określenia szczegółowych zaleceń dotyczących liczebności grup studenckich na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo i uchwałą nr 24/IV/2021 z 25 marca 2021 r. Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych w sprawie określenia szczegółowych zaleceń dotyczących liczebności grup studenckich na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo.

³² Do zakończenia 3 października czynności kontrolnych przez NIK.

³³ W tym, godziny pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich.

(akta kontroli str. 1125-1136)

W okresie objętym kontrolą do Uczelni nie wpłynęły skargi dotyczące zbyt dużej liczby godzin zajęć w ciągu dnia.

(akta kontroli str. 425)

3.4. Wymiar godzin zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na kierunku pielęgniarstwo w latach akademickich 2019/2020-2021/2022 nie ulegał zmianie i zgodnie z rozporządzeniem w sprawie standardów kształcenia, wynosił:

- w przypadku studiów pierwszego stopnia, odpowiednio 1 100 i 1 200 godzin lekcyjnych, co w ww. latach akademickich stanowiło: 22,95 i 25,03, 22,9 i 24,98 oraz 22,83 i 24,9% ogólnego wymiaru zajęć;
- w przypadku studiów drugiego stopnia – 220 godzin lekcyjnych praktyk zawodowych, co w ww. latach akademickich stanowiło odpowiednio: 16,29, 16,17 i 16% ogólnego wymiaru zajęć.

(akta kontroli str. 1137-1147)

Zgodnie z § 1b rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia, w roku akademickim 2019/2020 student Uczelni na kierunku pielęgniarstwo mógł uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość część efektów uczenia się przypisanych do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, nie więcej, niż 40% liczby punktów ECTS określonej dla tych zajęć w programie studiów dla danego roku studiów, a w roku akademickim 2020/2021 - nie więcej, niż 20% liczby punktów ECTS, zgodnie z § 1d ww. rozporządzenia. W roku akademickim 2019/2020 program studiów na kierunku pielęgniarstwo dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, mimo zawieszenia zajęć i realizacji części zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, został w pełni zrealizowany, co zostało potwierdzone osiągniętymi efektami uczenia się. Zgodnie z zarządzeniem Rektora Uczelni nr 29/20 z 8 kwietnia 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w zakresie organizacji roku akademickiego 2019/2020, zajęcia dydaktyczne na kierunku pielęgniarstwo mogły być prowadzone do 15 września 2020 r., co w przypadku tego kierunku dotyczyło kształcenia praktycznego, zrealizowanego w pełni do 4 sierpnia 2020 r.

(akta kontroli str. 641-793, 1148-1157)

W okresie objętym kontrolą Uczelnia miała zawarte z podmiotami leczniczymi porozumienia, na podstawie których podmioty te udostępniały swoje komórki organizacyjne w celu prowadzenia kształcenia praktycznego studentów kierunku pielęgniarstwo.

Objęte badaniem pięć porozumień w sprawie organizacji studenckich zajęć praktycznych i praktyk zawodowych zawartych przez Uczelnię z podmiotami leczniczymi zawierało elementy wymagane art. 89 ust. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej³⁴, dotyczące: czasu trwania porozumienia i warunków jego wcześniejszego wypowiedzenia; skutków finansowych dla stron porozumienia; zapewnienia przez podmiot leczniczy warunków (w tym, składników majątkowych) niezbędnych do realizacji przedmiotu porozumienia; określenia nauczycieli akademickich odpowiedzialnych ze strony Uczelni za realizację przedmiotu porozumienia; okoliczności, w których może nastąpić zmiana warunków porozumienia (odwołania studenta z praktyk zawodowych lub zajęć praktycznych);

---

³⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 633 ze zm.; dalej: „ustawa o działalności leczniczej”.

zasad odpowiedzialności cywilnej Uczelni za szkody wyrządzone przez studentów i zasad postępowania w przypadku naruszenia przez nich porządku ustalonego przez podmiot leczniczy; zasad sprawowania nadzoru przez Uczelnię w zakresie wykonywania zadań dydaktycznych w podmiocie leczniczym; zasad rozpatrywania sporów wynikających z realizacji porozumienia.

W okresie objętym kontrolą, nadzór nad realizacją kształcenia praktycznego z ramienia Uczelni sprawował koordynator tego kształcenia, realizujący swoje zadania we współpracy z Dyrektorem INoZ, pracownikiem Działu Nauczania Uczelni oraz dyrekcją i kadrami zarządzającą podmiotów leczniczych, a także, nauczycielami akademickimi – uczelnianymi koordynatorami poszczególnych przedmiotów.

(akta kontroli str. 345-419, 1158-1196)

W celu zminimalizowania negatywnego wpływu epidemii COVID-19 na proces dydaktyczny, w szczególności kształcenie praktyczne, w Uczelni podjęto działania³⁵ obejmujące m.in.:

- opracowanie i wdrożenie harmonogramów zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- przesunięcie realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na czas po zniesieniu ograniczeń wprowadzonych ustawą o COVID-19;
- opracowanie i wdrożenie instrukcji dla studentów, nauczycieli i innych osób, dotyczących: prowadzenia zajęć w INoZ z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość; pracy z platformą Moodle, korzystania z Teams, tworzenia testów na platformie Moodle,
- przyjęcie procedury realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych on-line w wersji dla studentów oraz dla nauczycieli.

Dziedkan Wydziału podała w wyjaśnieniach, że zgodnie z ww. procedurą, nauczyciel - opiekun praktyk i zajęć praktycznych przygotowywał opisy przypadków na bazie pacjentów danego oddziału, poradni lub innego podmiotu leczniczego. Opisy były zgodne z tematyką i efektami uczenia się przypisanymi do kształcenia praktycznego, określonymi w sylabusie przedmiotu. Liczba opisów przypadków do przygotowania była uzależniona od liczby godzin kształcenia praktycznego realizowanych on-line. Przygotowany opis przypadku nauczyciel przysyłał drogą elektroniczną do studentów danej grupy oraz wyznaczał termin odesłania wykonanego zadania. Studenci opracowywali, zgodnie ze wzorem proces pielęgnowania pacjenta dla otrzymanego opisu przypadku, a następnie, przesyłali pocztą elektroniczną do właściwego nauczyciela, który sprawdzał opracowania i przysyłał studentom informacje o ocenie ich zadań lub konieczności przygotowania korekty. Nauczyciel prowadził dziennik zajęć przekazany przez sekretariat INoZ. Potwierdzał także w dzienniku praktycznych umiejętności zawodowych efekty uczenia się osiągnięte przez studenta w ramach zajęć on-line. Nauczyciel, po zatwierdzeniu wszystkich rozwiązanych zadań z danej grupy studentów, przysyłał procesy pielęgnowania i ich ocenę do koordynatora zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na jego pocztę służbową. Koordynator przekazywał do sekretariatu INoZ materiał na opisanym nośniku elektronicznym, a następnie potwierdzał studentom zaliczenie

---

³⁵ Na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 ze zm.); dalej: „ustawa o COVID-19”) a także, zarządzenia Rektora nr 23/30 z dnia 16 marca 2020 r. w sprawie zasad prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w związku z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się wirusa COVID-19.

zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w dzienniku praktycznych umiejętności zawodowych.

W związku z prowadzeniem zajęć zdalnych, wszyscy pracownicy dydaktyczni objęci zostali cyklicznymi szkoleniami z zakresu wykorzystania narzędzi informatycznych do realizacji kształcenia w tej formie.

Odpowiednio do zmieniającego się stanu prawnego, dotyczącego epidemii COVID-19, w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020 w Uczelni wznowiono część zajęć dydaktycznych w trybie stacjonarnym, z zachowaniem odpowiednich wymogów bezpieczeństwa. Na podstawie zarządzeń Rektora Uczelni w tym zakresie, w Instytucie zostały opracowane i wdrożone:

- harmonogramy zajęć realizowanych on-line i w kontakcie bezpośrednim z zachowaniem zasad bezpieczeństwa;
- instrukcje dla nauczycieli, studentów i innych osób w sprawie zasad prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz sposobu organizacji zaliczeń i egzaminów w INoZ w semestrze letnim w roku akademickim 2019/2020 w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, ze wskazaniem narzędzi do dokumentowania zajęć realizowanych w ww. sposób;
- Instrukcja dla studentów INoZ w sprawie zasad prowadzenia zajęć w warunkach symulacji medycznej, zajęć stacjonarnych, zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz sposobu organizacji zaliczeń i egzaminów w roku akademickim 2019/2020 w związku z zapobieganiem rozprzestrzeniania się COVID-19 wśród społeczności Uczelni;
- instrukcje dotyczące przeprowadzania egzaminów w trybie zdalnym i tradycyjnym.

W związku ze zmianą w 2020 r. rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia, w Uczelni opracowano instrukcję w sprawie organizacji zajęć i praktyk zawodowych w roku akademicki 2019/2020 w INoZ, wskazując m.in. na możliwość:

- realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w ramach których student mógł uzyskać część efektów uczenia się przypisanych do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, umożliwiających uzyskanie nie więcej niż 40% liczby punktów ECTS określonej dla tych zajęć w programie studiów dla roku studiów, na którym kształci się ten student. Sposób przebiegu i ewidencjonowania realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość określono w odrębnych instrukcjach szczegółowych dla nauczycieli i studentów;
- realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w podmiotach zewnętrznych, po wcześniejszym przejściu wywiadu epidemiologicznego – badań zorganizowanych na terenie podmiotu, w którym odbywały się te zajęcia i praktyki. Powyższe zajęcia były realizowane w podmiotach zewnętrznych zgodnie z procedurami bezpieczeństwa obowiązującymi w tych podmiotach oraz odrębną Instrukcją INoZ dla studentów;
- zaliczenia czynności wykonywanych przez studentów w ramach zadań realizowanych przez podmioty lecznicze lub służby sanitarno-epidemiologiczne w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, na rzecz części zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Powyższe rozwiązania były aktualizowane i modyfikowane w kolejnych latach akademickich, odpowiednio do zmieniającej się sytuacji epidemiologicznej i zmian stanu prawnego w tym zakresie.

(akta kontroli str. 1197-1221)

3.5. W latach akademickich 2019/2020-2021/2022 Uczelnia posiadała:

- uprawnienia do prowadzenia kształcenia na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia, nadane decyzjami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, odpowiednio z 17 lipca 2015 r. oraz 14 lipca 2017 r., po zasięgnięciu opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej wyrażonej w uchwałach z 25 czerwca 2015 r. oraz 22 czerwca 2017 r.;
- akredytacje środowiskowe KRASPiP dla kierunku kształcenia pielęgniarstwo, uzyskane na podstawie decyzji Ministra Zdrowia z 31 lipca 2017 r. na okres trzech lat oraz decyzji z 14 stycznia 2021 r. na okres pięciu lat.

Uczelnia nie posiadała akredytacji międzynarodowych dla ww. kierunku kształcenia.

(akta kontroli str. 1222-1232)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działalność Uczelni zapewniającą wysoką jakość kształcenia na kierunku pielęgniarstwo.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Bydgoszcz, 14 listopada 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

p.o. Dyrektor

(-) Tomasz Sobecki

kontroler:

(-) Andrzej Grzymysławski
główny specjalista kontroli państwowej